

20103 - DRET PRIVAT DE CATALUNYA (2004-2005)

INTRODUCCIÓ I PART GENERAL

TEMA 1. L'ORDENAMENT CIVIL CATALÀ

1. El dret privat català abans de la Constitució.
2. Competències del Parlament de Catalunya en matèria de dret civil.
3. Conservació, modificació i desenvolupament del Dret civil català.
4. Les Fonts del dret català. La jurisprudència i la doctrina.

TEMA 2. APLICACIÓ I EFICÀCIA DE LA NORMA CIVIL

1. Interpretació del dret civil català.
2. Cànon hermenèutics. La tradició jurídica catalana.
3. La integració del dret civil català: autointegració i heterointegració. Els principis del dret civil català.

DRET DE SUCCESSIONS

TEMA 3. LA SUCCESSIÓ PER CAUSA DE MORT

1. L'organització de la successió per causa de mort en el dret civil de Catalunya. Necessitat de la institució de l'hereu. El principi *semel heres, semper heres*. Successió voluntària i successió legal.
2. El causant de la successió.
3. El successor: tipus i capacitat. L'indignitat i les prohibicions.
4. Objecte de la successió: l'herència i la composició del cabal hereditari.

TEMA 4. FASES EN L'ADQUISICIÓ DE L'HERÈNCIA

1. Obertura de la successió. La vocació hereditària: sistema de vocacions simultànies i títols de la vocació.
2. La delació: concepte i classes de delació.
3. El dret d'acréixer: concepte i règim jurídic.
4. Efectes de la delació: règim jurídic del dret de transmissió.
5. L'adquisició de la possessió.
6. L'herència jacent: concepte i règim jurídic.

TEMA 5. EL TESTAMENT. LES FORMES TESTAMENTÀRIES

1. Formalitats del testament: identificació del testador i intervenció de testimonis en determinats casos.
2. La capacitat per a testar. Expedients per a suplir la manca de capacitat. La substitució pupil·lar: concepte i règim jurídic. La substitució exemplar: concepte i règim jurídic.

3. Les formes testamentàries particulars. Testament notarial obert. Testament davant del rector. El testament tancat. El testament hològraf.
4. El codicil: concepte i formalitats.
5. Les memòries testamentàries: requisits.

TEMA 6. INEFICÀCIA, INTERPRETACIÓ I EXECUCIÓ DEL TESTAMENT.

1. Ineficàcia de les disposicions testamentàries per defectes estructurals.
2. La conversió del testament nul: la clàusula codicil·lar.
3. La revocació de les disposicions testamentàries: noció, classes i efectes.
4. La caducitat de les disposicions testamentàries.
5. La interpretació dels testaments: regles en matèria d'interpretació.
6. El marmessor: concepte, classes, contigut i extinció del càrrec.

TEMA 7. LA INSTITUCIÓ DE L'HEREU

1. Concepte i funcions de la institució de l'hereu. Requisits de la institució de l'hereu.
2. Modalitats en la institució de l'hereu: règim jurídic de la institució condicional, a termini i de l'hereu vitalici.
3. Distribució de l'herència en la institució d'una pluralitat d'hereus.
4. Nul·litat de la institució de l'hereu.
5. Disposicions fiduciàries. Hereus distributaris: règim jurídic. L'herència de confiança: règim jurídic.

TEMA 8. INSTITUCIÓ PREVENTIVA DE L'HEREU

1. Doctrina general sobre la substitució vulgar: concepte i naturalesa jurídica.
2. Estructura de la substitució vulgar: subjectes i forma.
3. Modalitats de la substitució vulgar.
4. Efectes de la substitució vulgar.

TEMA 9. INSTITUCIÓ SUCCESSIVA DE L'HEREU

1. L'herència fideïcomissària: concepte i modalitats. Estructura i requisits.
2. Hereu fiduciari i hereu fideïcomissari abans de la delació fideïcomissària. Disposició de béns fideïcomesos.
3. Determinació del gravamen fideïcomissari.
4. La quarta treballànica.
5. La delació fideïcomissària. Extinció.
6. El fideïcomís de residu: concepte, modalitats i règim jurídic.
7. La substitució preventiva de residu: règim jurídic.

TEMA 10. ELS LLEGATS

1. Concepte. Subjecte i objecte.
2. Modalitats del llegat: el llegat sotmès a condició i a termini. Classes de llegat.

3. Règim jurídic del llegat: l'adquisició, l'acceptació, el compliment i la responsabilitat del gravat.
4. El llegat de cosa pròpia del testador: concepte i modalitats.
5. El llegat de cosa aliena: concepte i règim jurídic.
6. Règim jurídic dels llegats de cosa genèrica, dels llegats de crèdit i alliberament de deute, dels llegats de deute i a favor del creditor, de prestacions periòdiques i del llegat de part alíquota.
7. Ineficàcia. Reducció dels llegats: règim jurídic de la quarta falcídia.

TEMA 11. ALTRES DISPOSICIONS PER CAUSA DE MORT

1. Les donacions per causa de mort: concepte i règim jurídic.
2. Les disposicions modals: concepte i règim jurídic del mode testamentari.
3. Les prohibicions de disposar: concepte i requisits.

TEMA 12. ELS HERETAMENTS

1. Doctrina general sobre els heretaments: concepte, classes i requisits.
2. Heretaments a favor dels contraents: noció i règim jurídic de l'heretament simple, de l'heretament cumulatiu i de l'heretament mixt.
3. Heretaments a favor dels fills dels contraents: noció i règim jurídic dels heretaments pur, preventiu i prelatiu.
4. L'heretament mutual: noció i règim jurídic.

TEMA 13. LA SUCCESSION INTESADA

1. La successió intestada regular: noció i supòsits d'obertura de la successió intestada.
2. El sistema de la successió intestada.
3. Ordres i regles de la successió intestada regular.
4. L'usdefruit intestat a favor del cònjuge supervivent: concepte i règim jurídic.
5. La successió intestada del causant impúber: règim jurídic.

TEMA 14. LA LLEGÍTIMA I ALTRES DRETS SUCCESSORIS

1. La naturalesa jurídica de la llegítima catalana.
2. La categoria dels legitimaris. La capacitat del legitimari: el desheretament i la indignitat successòria.
3. Formes d'atribució de la llegítima.
4. Protecció de la llegítima: règim jurídic de la preterició i dels gravàmens sobre la llegítima. La protecció del contingut econòmic: l'acció de suplement de llegítima i la inoficiositat legitimària.
5. Determinació de la llegítima: la computació i la imputació legitimàries.
6. El pagament de llegítima. Les accions per a la reclamació de la llegítima.
7. Extinció de la llegítima.
8. La reserva binupcial.
9. La quarta vidual.

TEMA 15. ADQUISICIÓ DE L'HERÈNCIA. LA PROTECCIÓ DEL DRET D'HERETAR

1. Acceptació de l'herència: concepte, classes i requisits.
2. La repudació de l'herència: concepte i règim jurídic.
3. Efectes de l'acceptació de l'herència en forma pura.
4. L'acceptació a benefici d'inventari: règim jurídic. La separació de patrimonis i liquidació de l'herència beneficiària.
5. La protecció dels creditors i el benefici de la separació de patrimonis.
5. L'acció de petició d'herència: règim.

TEMA 16. INSTITUCIÓ SIMULTÀNIA D'UNA PLURALITAT D'HEREUS

1. La comunitat hereditària: concepte i règim jurídic.
2. La partició hereditària: concepte, naturalesa jurídica i procediments de partició.
3. La col·lació: concepte i règim jurídic.
4. Les operacions de partició.
5. Efectes de la partició.
6. Ineficàcia de les particions.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

1. “Institucions del dret civil de Catalunya” . Vols. 1, 2 y 3.
Dret de successions.
Puig Ferriol, Ll. – Roca Trias, E.
Ed. Tirant lo Blanch, 1998. 4^a ed.
2. “Dret Civil Català”
Maluquer de Motes i Bernet.
Ed. Ariel, 1993.
3. “Compendi de Dret Civil Català”.
Badosa, Coll i altres.
Edicions de la Universitat de Barcelona
Ed. Marcial Pons, 1999.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

1. A A V V : “Comentaris a les reformes del Dret Civil de Catalunya”. Vol. 1.
Badosa, Coll i altres.
Barcelona 1987.
2. “Comentarios al Código de Sucesiones de Catalunya”. 2 vols.
Coord. Jou i Mirabent, J.

Ed. Bosch. Barcelona, 1994.

Sobre jurisprudència es pot consultar:

AAVV: El derecho civil catalán en la jurisprudencia. Vol. I-1, II-1, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X i XI; els volums VI a X comentaris de diferents autors.

Les sentències del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya es poden consultar a La llei de Catalunya i Balears (Barcelona, 1993), amb comentaris de diferents autors, a Jurisprudència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, 1989-9992 (Barcelona, 1994) i a la Revista Tribunal de l'Editorial Aranzadi.

És imprescindible la legislació vigent referent a la matèria d'aquest programa.

A l'inici del curs el professor responsable del mateix indicarà les formes d'avaluació.